

KOLMAINUPÜHA C AASTAL

Esimene lugemine (Õp8 ,22-31)

Lugemine Õpetussõnade raamatust:

Issand on mind loonud oma töö alguses, esimeseks oma loodute seas muistetest aegadest peale. Igavikust alates sain ma kuju, kaugetest aegadest enne maailma algust. Ürgmerd polnud veel, kui ma sündisin, allikad polnud veel hakanud voolama. Enne kui mäed tekkisid olin mina juba sündinud - enne kui künkad said olema. Tema ei olnud teinud veel maad - ei välju ega kindlat mandripinda; kui tema lõi taevad, olin mina seal, siis kui ta joonistas silmapiiri ürgvete kohale ja kinnitas taevasse pilverüngad. Ma olin seal, kui ta pani allikad voolama ürgvete voogudest, seadis merele piiri ja keelas tal sellest üle astuda. Ma olin tema kõrval nagu usaldusalune, kui ta ehitas maailma alusmüüri. Ma olin talle rõõmuks päevast päeva, mängisin tema ees igal ajal. Ma mängisin maa pinnal, mille tema oli loonud, ja tundsin rõõmu inimlaste pärast.

See on Jumala Sõna.

Vastulaul (Ps8 ,4-5. 6-7. 8-9)

R: Issand, Sinu nimi on vägev üle kogu maa.

Kui ma vaatan taevast, sinu sõrmede loomingut,
kuud ja tähti, mille oled kinnitanud laotusse -
mis on inimene, et sa temale mõtled,
inimese poeg, et sa tema eest hoolitsed?

R:

Sa oled ta teinud alamaks Jumalast ainult pisut,
krooninud teda au ja kirkusega.
Pannud ta valitsema sinu käte tööde üle,
seadnud kõik tema jalge alla.

R:

Kõik lambad, kitsed ja veised,
kõik metsloomad väljal,
kõik linnud taeva all ja kalad meres,
kõik, kes liiguvad mereradu mööda.

R:

Teine lugemine (Ro5 ,1-5)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, me oleme usu läbi õigeks saanud ja nüüd on meil rahu Jumalaga, meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi. Temas me oleme armule ligi pääsenud ja selles armus me püsime, ning oleme uhked oma lootuse üle Issanda kirkusele vastu minna. Ometi mitte ainult selle pärast: me oleme uhked ka oma ahistuse üle, sest me teame, et ahistus teeb kannatlikuks, kannatlikkus püsivaks, püsivus annab lootuse, ja lootus ei jäta häbisse, sest Jumala armastus on välja valatud meie südameisse Püha Vaimu läbi, kes meile on antud.

See on Jumala Sõna.

Salm enne evangeeliumi (Ilm 1,8)

Halleluuja. Au olgu Isale ja Pojale ja Pühale Vaimule, temale, kes ta oli, on ja tuleb taas. Halleluuja.

Evangeelium (Jh16 ,[12-15](#))

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: "Mul on teile veel palju öelda, kuid praegu te ei suuda seda mõista. Aga kui tuleb tema - Tõe Vaim - siis juhatab ta teid tõe sisse. Tema ei räägi iseendast, vaid sellest, mida ta kuuleb, ning kuulutab teile ette seda, mis tulevikus sünnib. Tema laseb mu kirkusel avalikuks saada, sest minu omast ta võtab ja kuulutab teile. Kõik, mis kuulub Isale, on ka minu päralt, sellepärast ma ütlesingi, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad vennad ja õed, kui uurida oskussõnade ajalugu, võib sellest leida palju kummalist. Näiteks, et sõnal "matemaatika" pole algselt midagi arvude ja arvutamisega tegemist. "Matematiké techné" tähendab vanakreeka keeles ei midagi muud kui 'õppimise kunsti'. Niisamuti tähendab "füüsika" - vanakreeka keeles "fysiké" - lihtsalt 'loomulik'. Nende sõnade tänapäevane tähendus hakkab kujunema alles XV sajandil.

Arvude ja arvutamisega on inimesel olnud alati mingi kummaline suhe, nii et oma Jumalat ennastki ei saanud ta sellest kuidagi välja jätta. Juba aastatuhandete eest kuulus see israeliitide peamiste usudogmade hulka - Jumal on üksainus, alati terviklik, ning tema jaoks on üks nii minevik, olevik kui tulevik. Paraku ei ole meie, inimeste, maailm selline nagu Jumala oma, vaid koosneb paljudest elementidest ning liikumisest nii ruumis kui ajas. Me oleme ekslikud ning mõjutatud oma maistest ja ajalikest soovidest, mis tihti on egoistlikud ja lühinägelikud. Seetõttu loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, iisraeli rahva uskus, et nende Jumal oli Looja. Kuid juba sellega, et ta lõi kogu maailmaruumi ja meie planeedi, loovutas ta midagi endast - ja seda enam siis, kui ta end oma loodud inimesele ilmutas.

Üks jesuiidist professor, kes täitis aastaid Istanbuli ülikoolis kristluse õppetooli, jutustas kord, et tema loengud said olude sunnil täiesti ootamatu pöörde. Ta pidi õpetama kristluse aluseid erinevat usku üliõpilastele, ja seetõttu tuli teemat käsitleda väga ettevaatlikult, et ära hoida solvumisi ja konflikte. Püüdes leida neutraalset viisi kristlusest rääkimiseks, keskendusid tema loengud lastele usu õpetamisele: kuidas rääkida Jumalast lastele nii, et nad aru saaksid. Nagu professor teadis rääkida, õpivad moslemilapsed usku enamasti lihtsalt koraani pähe tuupides, ilma et nad selle sisust midagi peaks taipama. Ometi kõitis ka moslemitest kuulajaid see mõte, kuidas võrdlus isast ja tema lastest saab olla sillaks usu sügavama sisu juurde.

Juba Vanas Testamendis leiame me Aaroni õnnistussõnadest kolmese struktuuri: Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes: "Räägi Aaroni ja ta poegadele ning ütle: Õnnistades Iisraeli lapsi, öelge neile nõnda: Issand õnnistagu sind ja hoidku sind! Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline! Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu!" (4 Mo 22-26). Selles õnnistuses saavad Jumala omadused inimese suhtes nähtavaks. Jumal ilmutab end selles nagu Isa, kes oma rahva eest hoolitseb, kes neid oma armus hoiab ja lausa pöörab oma palge nende poole. Juba selles õnnistuses said inimese igatsused kuju, mille järgi sai Jumal inimese sarnaseks.

Seda oligi ju inimestel kõige raskem taluda, et Jumal oli nii kaugel ära, ning loodeti, et ta tuleks lähemale, avaldaks selgemalt oma tahet ja laseks oma soosingul paista nende üle, kes seda tahet täidavad, kinnitaks inimese lootusi, et ta ei tunneks end mahajäetuna, et maine elu ei tunduks nii väljavaatetuks. Nii kuulutasid prohvetid lunastaja tulekut, keda nimetati Messiaks, kuigi seda tiitlit oli kasutatud juba varemgi.

Messias, ehk kreekapäraselt Kristus, tähendas Jumala salvitut, ja seda tiitlit kandsid ennekõike kuningad, kelle ametisseastumine oli tõesti seotud ülempreestri poolt läbiviidud salvimiserituaaliga. Harvem ja ülekantud tähenduses nimetati salvituks ka prohveteid, sest Jumal oli neid salvinud, nad erilise ülesandega maailma saatnud. Kuid ka näiteks pärsia kuningat Kүүrost nimetatati messiaks (Js 45,1), sest Jumal oli andnud juudi rahva tema kätte ja tema lubas nad kodumaale tagasi. Paabeli vangipõlvest kuni Jeruusalemma templi rüvetamiseni (kreeklaste poolt 170. aasta paiku e.m.a.) kandsid ka ülempreestrid messia tiitlit.

Jeesuse kui Messia erilisust rõhutab aga tema seotus viimsete sündmuste ja lunastusega. Siiski võib juudi kirjatundjate hämmeldusest aru saada, kui Jeesus väitis end olevat Jumala Poja, kes on üks oma Isaga. Tegelikult suurt vastuolu selles ei olnud, kirjatundjad lihtsalt ei mõelnud selle peale, et igasuguse kontakti puhul pidi Jumal mingist osast oma üksiolemisest loobuma - see oli toimunud juba ka varem, siis, kui Ta kõneles oma rahvale prohvetite kaudu.

Jumala inimesekssaamine oli ennekõike tema omadus. Jeesus ei olnud isik, kes temaga konkureeris, vaid kes teda inimesele ja inimesena kehastas. Nii said Jumala ootused inimeste suhtes selgemaks kui kunagi varem - selgus tuli just Jeesuse ristisurma ja ülestõusmise läbi. Just niisuguses lihakssaamises kinnitas Jumal, et ta ei ole mitte ainult vägev ja hirmuäratav, vaid ka armuline ja hoolitsev, keda ei tule ainult karta, vaid ka armastada. Ta on Pühas Vaimus alati meie juures.

Armsad õed ja vennad, ka meie usume ikka veel ühte Jumalasse, ühteainsasse Kolmainsusse, ja ei ole kedagi peale tema. Teda tuleb armastada, armastada kõigest südamest, kõigest hingest, kõigest jõust ja kogu oma mõistusega (Lk 10,27). Sellepärast pole mõistlik hirmus Jumala eest ära joosta või kibestunudult tema vastu nuriseda, vaid olla alati valmis teda kuulama ja temaga kaasa töötama. Amen.